

Effektmåling af kommunernes kontrolindsats 2023

Juni 2024

Indledning

Hvert år foretager kommunerne løbende kontrol af sociale ydelser, for at sikre at borgerne, der er berettiget til ydelser, får udbetalt det, som de har krav på, hverken mere eller mindre. KL har siden 2016 udarbejdet en årlig effektmålingsrapport med kommunernes resultater. Denne rapport er baseret på kommunernes registreringer fra 2023.

KL har i år valgt at forenkle effektmålingen af kommunernes kontrolindsats, for at udstille kommunernes data i et mere tilgængeligt og letforståeligt format. Det betyder færre grafer og tabeller end tidligere, hvor kun det mest aktuelle er udvalgt. Metodebeskrivelsen for, hvordan KL har udarbejdet rapporten, findes særskilt på KL's hjemmeside.

Tendenserne på beskæftigelsesområdet afspejler sig i sammensætningen af kontrolsager. Ledigheden er historisk lav¹, og af samme årsag er der færre kontanthjælpssager end tidligere. En anden årsag skal findes i at Den Fælles Dataenhed hele tiden arbejder på at tilbyde bedre understøttelse i form af nye værktøjer til kontrolarbejdet, som optimerer kommunernes kontrolindsats. Siden udgangen af 2022 har kommunerne fået adgang til bedre udsøgninger på sygedagpengesager, som derfor også har betydet en stor stigning i antal og i effekt.

På KL's netværk 'Kontrolforum' mødes kontrolmedarbejderne og drøfter kontrolarbejde og får mulighed for kompetenceudvikling, hvilket også styrker indsatsen hvert år.

Effektmålingen konkluderer, at kommunerne i 2023 har behandlet 21.845 sager fordelt på tværs af 95 kommuner. Kommunernes kontrolindsats har på landsplan i 2023 haft en samlet effekt på 489 mio. kr.

1. <https://jobindsats.dk/databank/arbejdsmarked/status-pa-arbejdsmarkedet/ledighed/faktisk-og-saesonkorrigeret-antal-fuldtidsledige/>

1. Overordnede resultater

Tabel 1.
Overordnede resultater opgjort i mio. kr.

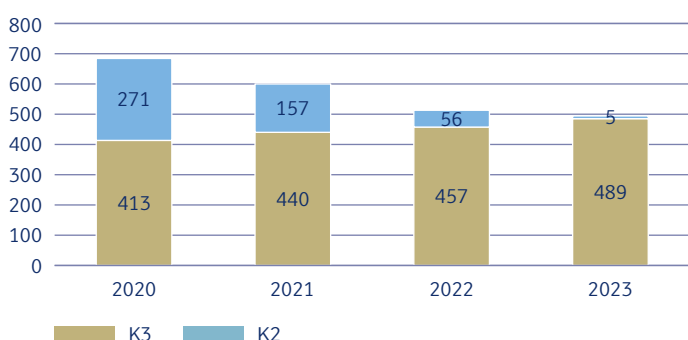
	2023	2022	2021	2020
Antal sager i alt	21.845	23.021	23.947	23.007
Fremadrettet besparelse	374	332	318	297
Tilbagebetalingskrav	113	111	110	106
Samlet effekt på årsbasis	486	444	427	403
Samlet effekt opregnet til landsplan	489	457	440	413

Kommunerne har i 2023 behandlet 21.845 sager – et fald på 1.176 sager ift. 2022.

Kommunernes kontrolindsat har på landsplan for 2023 en samlet effekt på 489 mio. kr. Effekten udgøres af den fremadrettede besparelse på 374 mio. kr. og af tilbagebetalingskravet på 113 mio. kr.

Der har været en stigning på både fremadrettet besparelse pr. sag med en besparelse på 42 mio. kr. siden 2022 og på tilbagebetalingskrav pr. sag med et tilbagebetalingskrav på 2 mio. kr. siden 2022.

Figur 1.
Samlet effekt på landsplan for kontroltrin 2 og kontroltrin 3 opgjort i mio.kr

Figur 1 viser en samlet effekt for både kontroltrin 2 (den løbende sagsbehandling) og 3 (dybdegående kontrol) (K2 og K3).

Bemærk at tallene for Kontroltrin 2 er faldet markant. Dette kan skyldes, at processen er ændret, idet langt de fleste kommuner i 2023 har fået sendt Kontroltrin 2 sager via Kommunernes ydelsessystem (KY). Ændringen skete i slutningen af 2022, hvorfor man også kan se et markant fald fra 2021 til 2022. Derfor har Den Fælles Dataenhed ikke kunne opgøre effekt for kontrol 2, altså antallet af hhv. oprettede kontrolsager, afsluttede sager, og effekt for sagerne, der sendes til KY, og som tidligere var at finde i Den Fælles Dataenheds system.

Det har forventeligt en positiv effekt, da det kan hindre fejludbetalinger og snyd, samt lavere ydelsesudbetalinger, da ændringer i borgers forhold slår igennem på et tidligere tidspunkt end før. Endeligt har procesændringen lettet opgaven rent administrativt, da sagsbehandleren kan aflæse ændringer i borgers forhold direkte i KY, frem for at skulle holde øje med det i systemet "Brugergrænsefladen".

2. Kommunernes samarbejde om kontrol

Tabel 2.
Kilder til underretning, der leverer sager til kommunerne

Kanal	Andel af sager	Antal sager	Tilbagebetalingskrav (1.000 kr.)	Fremadrettet besparelse (1.000 kr.)	Hitrate	Gns. tilbagebetalingskrav pr. sag	Gns. fremadrettet besparelse pr. sag
Den Fælles Dataenhed	42%	9.078	20.552	66.385	16%	2,3	7
Sager igangsat i kommunen	40%	8.655	54.031	257.531	35%	6	30
Anonyme anmeldelser	10%	2.164	11.781	25.980	17%	5,4	12
Udbetaling Danmark	2%	382	2.581	2.527	14%	6,8	7
Andet	1%	312	4.198	4.057	52%	14,1	14
STAR (Lufthavnstilsyn)	1%	276	3.455	2.893	66%	12,5	10
Politi	1%	257	3.110	3.350	19%	12,1	13
Navngiven anmelder	1%	218	1.574	2.706	15%	7,2	12
Anden kommune	1%	193	1.119	3.111	20%	5,8	16
SKAT	1%	114	2.871	1.523	13%	25,2	13
SØIK (Hvidvasksekretariatet)	0%	73	5.171	1.093	12%	45,4	10
AI Capone-samarbejdet	0%	57	760	1.023	5%	6,2	9
Boligselskab	0%	58	292	916	16%	5	10.754
SIRI	0%	8	125	213	2%	1,1	2
Sum	100%	21.845	111.620	373.307	25%	5	17
Samlet effekt i alt				489*			
Sager igangsat i kommunen udgør % af samlet økonomisk effekt				59%			

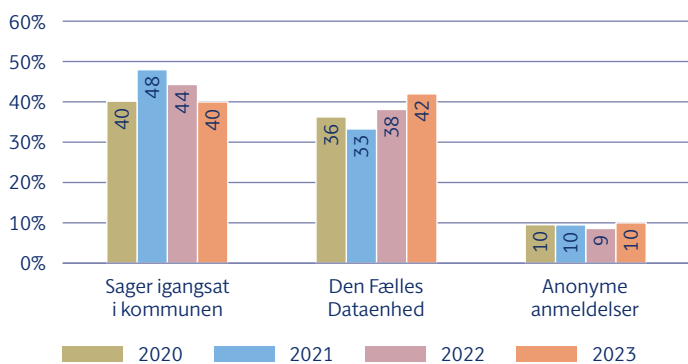
*På baggrund af indberetninger fra 95 kommuner. Opregnet til landsplan er den samlede effekt 489 mio.kr.

Tabel 2 viser et samlet overblik over kilder til underretning, der leverer sager til kommunerne.

Af tabellen fremgår det samlede tilbagebetalingskrav og fremadrettet besparelser (opgjort i 1.000 kr.). Desuden oplyses hitraten – altså andelen af sagerne med effekt – samt det gennemsnitlige tilbagebetalingskrav og fremadrettet besparelse pr. sag for hver kilde.

Det endelige resultat viser, at den samlede effekt på tværs af 95 kommuner for 2023 var 489 mio. kr. – og at de samlede sager i kommunen udgjorde 59 pct. af den samlede økonomiske effekt. På kontroltrin 3 (dybdegående kontrol) udgør andelen af sager fra Den Fælles Dataenhed 42 pct. af alle sager, der løftes af kontrolenhederne. Sager, der er opstået i egen kommune, der i 2023 udgør 40 procent. Dog er hitraten stadig større for sager opstået i egen kommune med 35 pct. mod Den Fælles Dataenheds hitrate på 16 pct..

Figur 2.
Udviklingen i de 3 største kilder til underretning, der leverer sager til kommunerne

Med tal udledt fra tabel 2, viser figur 2 udviklingen i de tre største kilder til underretning, der leverer sager til kommunerne.

I 2023, har der som i 2022, været sager igangsat i Den Fælles Dataenhed (DFD) (42 pct.), i kommunen (40 pct.) og Anonyme anmeldelser (10 pct.), der har været de tre største kilder til underretning.

3. Analyse på ydelsestyper

Tabel 3.
Overblik over de tre største ydelsestyper

Ydelsestype	Antal sager	Andel af alle sager	Antal sager med effekt	Effekt i mio. kr.
Kontanthjælp	5.777	26%	1.748	179
Sygedagpenge	3.533	16%	988	140
Økonomisk friplads	5.848	26%	1.696	62
SUM	15.158	68%	4.432	381

Tabel 3 viser, at effekten i mio. kr. for de tre største ydelsestyper i 2023 var 381 mio. kr.

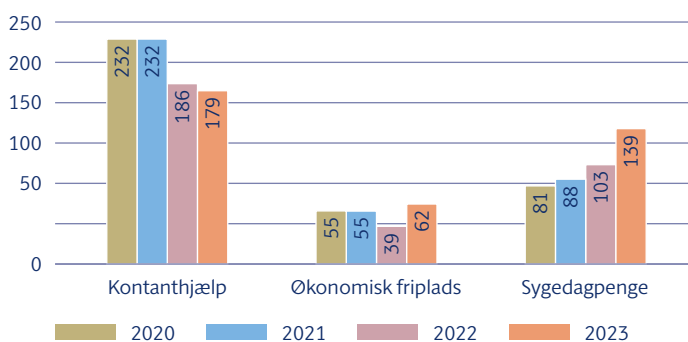
Man skal dog være opmærksom på, at tabel 3 kun er et overblik over de tre største ydelsestyper ikke er sammenfald med den generelle provenu på 489 mio. kr.

På Kontanthjælpsområdet er der sket et fald fra 6.191 til 5.777 – altså et fald på 414 sager siden 2022.

Der er også sket et lille fald for økonomisk friplads fra 5.918 til 5.848 – altså 70 sager siden 2022.

På sygedagpengeområdet er der sket en stigning fra 1.861 til 3.533 – altså en stigning på 1.672 sager siden 2022. Denne stigning skyldes formentlig, at Den Fælles Dataenhed siden 2022 har udstillet modulære kriterier på sygedagpenge sager. Før var det en automatisk proces, der gjorde det svært for kommunerne at skabe løft på området. Den nye proces er en løsning, der kombinerer undringskriterier mens borgeren er sygemeldt. Dette gør det nemmere at opdage snyd og fejludbetalinger på sygedagpengesager. Disse redskaber kan altså være med til at forklare måden kommunerne i 2023 har opgjort tal på samt den stigning på området, som fremgår af effektmålingen.

Figur 3.
Udvikling i effekt fordelt på de 3 største ydelsesområder opgjort i mio. kr.

Figur 3 illustrerer, på baggrund af tabel 3, udviklingen i effekt i mio. kr. fordelt på de 3 største ydelsesområder.

På Kontanthjælpsområdet har der fra 2022 til 2023 været et fald i effekt på 13 mio. kr. Det kan bl.a. skyldes et tidligt stop af sager.

På Økonomisk friplads har der været en stigning på 23 mio. kr., hvilket kan forklares ved en tidlig opsporing af sager af sammenblanding af økonomi.

Man kan se en kontinuerlig stigning i effekt de seneste 4 år på sygedagpengeområdet. Fra 2022 til 2023 er effekten for sygedagpenge steget med 36 mio. kr.

Effektmåling af kommunernes kontrolindsats 2023

© KL

1. udgave, 1. oplag 2024

KL

Weidekampsgade 10

2300 København S

+45 3370 3370

kl@kl.dk

www.kl.dk

 @kommunerne

 KL

Produktion: Kommuneforlaget A/S

Design: e-Types

Foto: Colourbox

Produktionsnr. 831009